

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.357/2017/5. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Magyar Anikó ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti szám alatti székhelyű felperesnek – a dr. Sipos Ildikó ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti lakos alperes ellen tagdíj megfizetése iránt indított perében a Gyulai Törvényszék 2017. március 6. napján kelt 5.P.20.524/2016/11. sorszámu ítélete ellen a felperes részéről 13. sorszámu alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **megváltoztatja**, és az alperes marasztalásának összegét 46.349.- (Negyvenhatezer-háromszáznegyvenkilenc) forintra és annak az elsőfokú ítélet szerinti mértékű és tartamú késedelmi kamatára felemeli.

Az alperest terhelő elsőfokú eljárási illeték összegét 15.000 (Tizenötezer) forintra felemeli.

Mellőzi a felperest elsőfokú eljárási költség megfizetésére kötelező rendelkezést.

Kötelezi az alperest, 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 30.000 (Harmincezer) forint első- és másodfokú eljárási költséget, valamint az államnak – külön felhívásra – 15.000 (Tizenötezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

Az alperes 2011. február 22. napjától teljes jogú tagja a felperesnek. Belépési nyilatkozatában vállalta, hogy a tagdíj fizetésére vonatkozó kongresszusi határozatnak eleget tesz.

Az ekkor hatályos, 2010. szeptember 24-én kelt alapszabály szerint a tagsági viszony megszűnik – egyebek mellett – a tagdíjfizetés 3 havi, önhibából történő elmulasztásával (33. c) pont). Ebben az esetben a tagdíj nemfizetés megállapítása után ha a felszólítást követő 8 munkanapon belül a tag a tartozását nem rendezi, a nyilvántartásból automatikusan törölni kell. A 2013. május 5-én módosított okirat tagdíj elmaradás esetére részletezte a tagsági jogviszony törlésére vonatkozó eljárást, a határozathozatal módját, a jogorvoslat lehetőségét. Rögzítette továbbá, hogy megszűnhet a tagsági jogviszony a tag írásbeli kilépési nyilatkozatával is (31. a) pont).

Az alperes 2012. augusztus 1. óta nem fizetett tagdíjat.

2015. július 15-én bejelentette kilépési szándékát 2013. január 1. hatállyal.

A felperes 2016. június 27-én felszólította 46.349,- forint elmaradt tagdíj megfizetésére, melyre az alperes 2016. július 27-én válaszolt. Közölte, 4 éve nem tagja a szakszervezetnek, mert – a 2010. évi

alapszabály szerint – automatikusan megszűnt tagsága. Utalt arra is, hogy kilépési szándékát a felperes helyi képviselőjének jelezte.

A felperes keresetében 46.349.- forint, 2012. augusztus 1.-2015. július 15. között felmerült elmaradt tagdíj és törvényes mértékű késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét arra alapította, hogy az alperes belépési nyilatkozatával elfogadta az felperesi alapszabályt, közte a tagdíjfizetés kötelezettségét, melynek 2012. augusztus 1-től 2015. július 15-ig, kilépéséig nem tett eleget. Közzétett döntésre (BH2000. 36.) hivatkozva előadta, a tagdíj nemfizetés nem vezethet a tagsági jogviszony automatikus megszűnéséhez. Keresetének jogalapjaként – többek között – az 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 62. § (3) bekezdés c) pontját jelölte meg.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Véleménye szerint azzal, hogy 2012 augusztusától 3 hónapot meghaladóan tagdíjat nem fizetett, az alapszabály 33. c) pontja értelmében tagsági viszonya megszűnt. Megjegyezte, a felperes nem nyújtott szolgáltatást. Vitatta a követelés összegét is annyiban, hogy lejártának időpontját a felperes eltérően jelölte meg a fizetési meghagyásban és keresetében.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperest 3.900.- forint és ennek 2012. szeptember 15-től a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Indokolásában rámutatott, a tagsági viszony megszűnését a tagdíjfizetési kötelezettség elmulasztása eredményezte az alapszabály 33. c) pontja alapján, ennél fogva az alperes 2015. július 15-i kilépési nyilatkozata hatálytalan. Hozzátette, az, hogy utóbb e megszűnési mód tekintetében a felperes alapszabályát a bíróság felhívására módosította, nem érinti a korábban ilyen jogcímen megszűnt tagsági viszonyokat.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést elsősorban annak részbeni megváltoztatása és a keresetnek megfelelő döntés meghozatala, másodsorban annak hatályon kívül helyezése érdekében. Fenntartva az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontját hangsúlyozta, az alperes tagsági jogviszonya kilépési nyilatkozatával, 2015. július 15-én szűnt meg, mert visszamenőlegesen egy szervezetből kilépni nem lehet. E körben utalt az alapszabály 31. a) pontjára. Kiemelte, az alperes tagsági jogviszonya automatikusan nem szűnhetett meg, legfeljebb felszólítást követően, ilyet azonban nem kapott. Mindezek következtében tagsági viszonya – a kilépési szándék közléséig – folyamatosan fennállt.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **alapos**.

Az egyesülés joga alapvető jog. Az egyesülési jog alapján mindenkinek joga van arra, hogy másokkal szervezeteket vagy közösségeket hozzon létre, és azok tevékenységében szerepet vállalhasson. Az egyesülési jog alapján a magánszemélyek, a jogi személyek, valamint ezek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetei – tevékenységük célja és alapítóik szándéka szerint – civil szervezetet hozhatnak létre és működtethetnek. Ebbe a körbe sorolható mindenekelőtt az egyesület, a szakszervezet és az érdekképviselői szervezet. A Ptk. az egyesületet tekinti a civil szervezetek alaptípusának, a szakszervezet és más érdekképviselői szervezetek az egyesület speciális formáiként foghatók fel.

A jogvita elbírálására a 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) 11. § (1) bekezdése folytán az 1959. évi IV. (rPtk.) rendelkezéseit kell alkalmazni. Ennek 61. § (1) bekezdése szerint az egyesület olyan

Magyarországon önkéntesen létrehozott, önkormányzattal rendelkező szervezet, amely az alapszabályában meghatározott célra alakul, nyilvántartott tagsággal rendelkezik és céljának elérésére szervezi tagjai tevékenységét. Az egyesület alapszabályában kell rendelkezni – egyebek mellett – a tagsági jogviszony keletkezésének és megszűnésének módjáról és feltételeiről.

A tag alapszabályban vállalt kötelezettsége a tagdíj megfizetése. A felperes alapszabályának 33. pontjában szabályozta a tagsági viszony megszűnésének eseteit. Ezek között sorolta fel a tagdíjfizetés három havi, önhibából történő elmulasztásának következményét.

Miután az egyesületi szerveződés önkéntessége azt jelenti, hogy a tag önként dönt az egyesületben történő részvételéről és egyesületi tagságának megszüntetéséről, a bírói gyakorlat nem ismeri el a tagsági jogviszony megszűnésének automatikus eseteit. Ahhoz, hogy a tag tagsági jogviszonya saját döntésén túl más módon is megszűnhessen, megszüntethető legyen, az egyesület alapszabályában rendelkezni kell a megszűnési módokról. Ennek megfelelően több döntésében kifejtve a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) nem fogadta el a tagsági jogviszonyt automatikusan megszüntető okként, amikor a tag a tagdíjat nem fizette meg (BH 2000.274., BH 2000.36., KGD 2002.241.). Ez azt jelenti, hogy a tagsági viszony megszűnésében álló jogkövetkezmény alkalmazását megelőzően szükséges a tagdíjfizetéssel elmaradt tag figyelmeztetése és a jogkövetkezményekre való kioktatása, csak ezután rendelkezhet a szervezet a tagsági viszony megszüntetéséről, illetve állapíthatja meg annak megszűnését.

A felperesi alapszabály tagdíj nemfizetés esetére alkalmazott automatikus jogviszony megszűnésről nem szól. A 2013. május 5-én módosított létesítő okirat részletesen tartalmazza a kizárásra vezető eljárás szabályait, a határozathozatal módját, tartalmát, a tagot megillető jogorvoslati lehetőséget. Ez semmiképpen sem az alperesi érvelést támasztja alá, így önmagában az, hogy a tag 3 hónapig nem fizet tagdíjat, külön eljárás nélkül tagsági viszonyának megszűnéséhez nem vezethet. Lényegét tekintve a 2010. szeptember 24-én kelt alapszabály is hasonló, hiszen eszerint is fizetési felszólításnak kell megelőznie a tag nyilvántartásból való törlését. Önmagában tehát az alapszabály rendelkezéseiből nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy ha a tag 3 hónapig nem fizet tagdíjat, úgy tekintheti, mintha minden további eljárás és értesítés nélkül az ezt követő naptól már nem lenne tagja a felperesi szakszervezetnek.

Az alperesnek a szakszervezeti tagsága alatt – ismerve az alapszabály rendelkezéseit – bármikor lehetősége lett volna kilépési szándékát a 33. a) pontnak megfelelő írásban jelezni a szakszervezet felé, melyet aztán 2015. július 15-én meg is tett. Azt, hogy ezt korábban megtette, nem bizonyította (Pp. 164. § (1) bekezdés), visszamenőleges hatállyal pedig a tagsági viszony nem szüntethető meg. Emiatt alapszabályi vállalásánál fogva köteles a jogviszony megszűnéséig elmaradt tagdíjak megfizetésére.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és az alperest a keresetnek megfelelően kötelezte az elmaradt tagdíj megfizetésére.

Mivel a felperes pernyertes lett, mellőzte az őt elsőfokú eljárási költség megfizetésére kötelező rendelkezést és felemelte az alperest terhelő elsőfokú eljárási illeték összegét.

A felperes fellebbezése eredményesnek bizonyult, ezért az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles a másodfokú eljárásban felmerült, jogi képvisletével összefüggő költségének megfizetésére, melynek összegét az ítéletábra a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, valamint (5) és (6) bekezdései alapján a kifejtett munkával arányosan, mérlegeléssel állapította meg. Az alperes pervesztessége folytán köteles megfizetni az államnak – külön felhívásra – a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) bekezdése szerint a le nem rótt elsőfokú és fellebbezési eljárási illetéket.

Szeged, 2017. október 13.

Dr. Kiss Gabriella s.k.
a tanács elnöke

Dr. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
előadó bíró

Dr. Lengyel Nóra s.k.
táblabíró